

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **A. K.**, nar. X
bytem X
zastoupena Mgr. Radkem Jilgem, advokátem
se sídlem Ladova 2044/3, 128 00 Praha 2

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25/1292, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 4. 2024, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle

ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“), a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 6. 11. 2023, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost žalobkyně pouze o 30 %.

II. Podstatný obsah žaloby

3. Žalobkyně předně zrekapitulovala průběh řízení o její žádosti o invalidní důchod.
4. Poté žalobkyně namítala, že žalovaná nezohlednila odborná lékařská posouzení jejího zdravotního stavu obsažená v lékařských zprávách ze dne 30. 1. 2024, 8. 2. 2024, 14. 2. 2024 a 13. 3. 2024, ve kterých všichni lékaři jednoznačně uvádějí, že stav žalobkyně je závažný a má zásadní dopad na její schopnost vykonávat pracovní činnosti s tím, že prakticky znemožňuje zapojit se do pracovního procesu. Žalovaná pak podle mínění žalobkyně rozhodla v rozporu s doporučením lékařů, kteří měli možnost žalobkyni důkladně vyšetřit a posoudit její zdravotní stav.
5. Žalobkyně měla tedy za to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a proto navrhla zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve svém vyjádření měla stěžejní námitku žalobkyně za lichou. Zdůraznila přitom s odkazem na ust. § 8 odst. 1, 4, a 7 zákona č. 582/1991 Sb., že závěry ohledně negativního dopadu funkčního deficitu do profesní sféry jedince smí validně poskytovat toliko posudkový lékař, nikoli tudíž „prostý“ psychiatr, neurolog apod.
7. Ke zbylým námitkám odkázala na posouzení posudkovou lékařkou, kteréžto jednoznačně osvětlila s patřičnou reflexí závažnosti zdravotních obtíží žalobkyně volbou horní hranice rozpětí stanovené položky navýšené o dalších 10 % podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Posudková lékařka podle žalované dále srozumitelně objasnila, proč zjištěná zdravotní postižení žalobkyně nedosahují vyšší závažnosti.
8. Závěrem žalovaná odkázala na posouzení zdravotního stavu žalobkyně příslušnou posudkovou komisí s tím, že z jejího pohledu je žaloba nedůvodná.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
10. Dne 21. 8. 2023 si žalobkyně podala žádost o invalidní důchod. Žalovaná prostřednictvím posuzujícího lékaře posoudila zdravotní stav žalobkyně. Podle jeho posudku ze dne 13. 10. 2023 míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně poklesla pouze o 30 % a žalobkyně tudíž není invalidní. Nato žalovaná vydala prvostupňové rozhodnutí, kterým žádost žalobkyně o invalidní důchod zamítla pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost žalobkyně pouze o 30 %.
11. Žalobkyně podala dne 29. 11. 2023 včasné námitky proti prvostupňovému rozhodnutí.
12. V posudku o invaliditě v námitkovém řízení ze dne 21. 3. 2024, č. j. LPS/2024/224-NR-STC_CSSZ, vypracovaném oddělením lékařské posudkové služby žalované dospěla posuzující lékařka MUDr. P. M., Ph.D. k závěru, že se u žalobkyně jedná o pokles pracovní schopnosti o 30 %. Posuzující lékařka shledala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení podle kapitoly XIII. Postižení svalové a kosterní soustavy, oddíl E – Dorzopatie a spondylopatie, položka 1b s lehkým funkčním postižením přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, které odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10 - 20 %. Posudková lékařka přitom konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně stanovila na 20 % a tuto dále navýšila o dalších 10 % vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu žalobkyně na celkových 30%.
13. Na základě posudku o invaliditě v rámci námitkového řízení pak žalovaná vydala napadené rozhodnutí, ve kterém se opřela o závěry a odůvodnění shora uvedeného posudku pro účely námitkového řízení.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Rozhodoval přitom po projednání věci, ke kterému nařídil jednání s ohledem na potřebu provést důkaz přinejmenším posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.
15. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.

16. Podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
17. Ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb. upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně. V případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
18. Z výše uvedené právní úpravy vyplývá, že pojištěnec ve věku žalobkyně má nárok na invalidní důchod za současného splnění dvou podmínek, a sice že se stane invalidní a zároveň získá potřebnou dobu pojištění. Správní orgán není sám oprávněn zkoumat, zda a k jakému datu se žadatel stal, popř. zůstal, invalidním a v jakém stupni. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je tak závislé především na odborném lékařském posouzení (viz ust. § 8 odst. 7, 8, 9 zákona č. 582/1991 Sb.). Správní orgán je pouze oprávněn a zároveň též povinen vyhodnotit, zda lékařský posudek, ze kterého při posouzení nároku na invalidní důchod vychází, splňuje požadavky na úplnost a přesvědčivost.
19. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
20. V takovém posudku odborné lékařské komise se pak hodnotí celkový zdravotní stav, dochované pracovní schopnosti pojištěnce a zaujímají se v něm též posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku.
21. V projednávaném případě žalobkyně zpochybňovala závěry posudkových lékařů žalované ohledně míry poklesu její pracovní schopnosti, ze kterých vycházela žalovaná. S ohledem na to a s přihlédnutím k procesním návrhům stran soud nechal vypracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která soudu nakonec předložila řádný posudek ze dne 27. 8. 2024, ev. č. SZ/2024/1464-PH-5 (dále jen „**posudek MPSV**“). Posudek MPSV pak soud provedl jako důkaz při jednání, když sám není oprávněn zdravotní stav žalobkyně zkoumat, neboť nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především.
22. Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předseda komise: MUDr. J. B., další lékař: MUDr. A. Š. s odborností neurologie, tajemník: Bc. et Bc. L. J., DiS. Z posudku vyplývá, že žalobkyně při jednání komise byla přítomna, což umožnilo i provedení neurologického vyšetření při jednání přítomnou neuroložkou. Komise při zpracování posudku vyšla zejména z podkladů uvedených souhrnně na str. 2 posudku a dále zvlášť

citovaných na str. 2 - 4 posudku, dokumentace ČSSZ (PSSZ) a spisu Městského soudu v Praze včetně žaloby. Komise měla k dispozici i zdravotnickou dokumentaci předloženou žalobkyní.

23. Podle posudku MPSV rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně v době rozhodné pro posouzení je bolestivý syndrom páteří při prokázané X v oblasti X a při X změnách v oblasti X a při X v oblasti X a X, kterýžto komise hodnotila podle kapitoly kapitoly XIII. (pozn. soudu – v posudku je v důsledku zjevné písařské chyby chybně uvedena číslovka XII) Postižení svalové a kosterní soustavy, oddíl E – Dorzopatie a spondylopatie, položka 1b s lehkým funkčním postižením přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kterému odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti 10 - 20 %. Posudková komise přitom stanovila konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně na horní hranici 20 %, kterou s ohledem na mírnou generalizovanou X zvýšila podle ust. § 3 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšila ještě o 5 % na celkových 25 %.
24. S tvrzeními žalobkyně se komise MPSV vypořádala v posudku MPSV tak, že komise nehodnotila zdravotní postižení žalobkyně podle položky 1c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, neboť u žalobkyně se nejednalo o středně těžké postižení páteře, kdy nebylo prokázáno závažné postižení jednoho či více úseků páteře s často recidivujícími projevy kořenového dráždění s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, či symptomatologií neurogenního močového měchýře.
25. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20: *„Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o němž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).“* Dále srovnej rozsudek ze dne 25. 1. 2019, č. j. 8 Ads 138/2017 – 40: *„Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).“*
26. V souladu s tímto rozsudkem soud uvádí, že mu nepřísluší hodnotit posudek Ministerstva práce a sociálních věcí z odborného hlediska, neboť k tomu nemá příslušné znalosti, stejně tak nemůže odborně hodnotit ani podklady, ze kterých posudek vychází. Soud může posudek hodnotit pouze z hlediska jeho celistvosti a

přesvědčivosti, přitom je nezbytné též posoudit, zda existují jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Soud shledal, že posudek Ministerstva práce a sociálních věcí požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů o tom, že žalobkyně není invalidní (resp. že pokles pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedosáhl hranice 35 %), splňuje. Posudková komise objektivně a přesvědčivě zdůvodnila svůj závěr při posouzení procentního poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Komise rozhodovala v řádném složení, kromě předsedy komise, posudkového lékaře, byl členem též lékař z oboru neurologie. Z posudku je také zřejmé, že posudková komise hodnotila veškerou potřebnou zdravotní dokumentaci, kterou měla k dispozici, s tím, že žalobkyně sama neuplatňovala neúplnost dokumentace ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Komise rovněž žalobkyni objektivně vyšetřila při jednání, kterého se žalobkyně zúčastnila. Z posudku rovněž vyplývá, že si posudková komise MPSV byla vědoma námitek žalobkyně a vzala v úvahu jí předložené lékařské nálezy.

27. Posudková komise zhodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně a dostatečně objasnila, proč se v detailu, tj. v nižší míře stanoveného poklesu pracovní schopnosti žalobkyně, odchýlila od posudků zpracovaných v námitkovém řízení.
28. Soud nemá důvod pochybovat o správnosti závěrů posudku Ministerstva práce a sociálních věcí, neboť se jedná o posudek přesvědčivý, celistvý a úplný, který je v zásadě v souladu s předchozími dvěma závěry posudkových lékařů v daném správním řízení. V rámci ústního jednání tento posudek provedl k důkazu o míře poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Z jednání také nevyplynuly žádné podstatné skutečnosti, zejména pak takové, které by byly způsobilé zpochybnit závěry posudkové komise.
29. Námitky žalobkyně uplatněné v žalobě, jakož i v průběhu celého řízení, tak s ohledem na shora uvedené soud nemohl shledat důvodnými, když se s těmito navíc většinou vypořádal i sám posudek MPSV s ohledem na jejich ponejvíce odborný charakter.
30. Je třeba dát žalované rovněž za pravdu v tom, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně, tj. její případné invalidity, přísluší toliko posudkovým lékařům, resp. posudkové komisi MPSV. Odborní ošetřující lékaři žalobkyně touto kompetencí nadáni nejsou, byť jim nelze v obecné rovině upřít právo odborného názoru.

VI. Závěr a náklady řízení

31. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl podle úst. § 78 odst. 7 s. ř. s.
32. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí

náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 5. listopadu 2025

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce